Fra Rødt Sortland v/Christoffer Ellingsen

Grunngitt spørsmål til kommunestyret 14.12.23

## Inntaksledning til Lilandsvatnet fra 7.5 mill. til 31 mill.!

Rødt har med grunnlag i kommunens egne tall, vist at sammen med Maurnes vannverk og vannledninga fra Storvatnet, var det nok vann til å forsyne alle abonnenter i området inklusive Holmøys lakseslakteri.
Likevel var Rødt aleine om å argumentere og stemme mot at kommunen skulle inngå avtale med Holmøy om å bygge egen vannledning fra Lilandsvatnet til lakseslakteriet. Avtalen pålegger kommunen å koste ny inntaksledning fra Lilandsvatnet til Maurnes vannverk og videre at Holmøy sjøl skulle betale stikkledning derfra til sitt anlegg. Den ganske nylig ferdige vannledninga over sundet fra Storvatnet hadde en kostnad på rundt 20 mill. og skulle etter planen sikre vann til næringsområdet i Holmen.
Dette trekkes fram som et bakteppe for grunnlag for spørsmålene som i denne omgang dreier seg mer om økonomiske forhold.

Ved inngåelse av avtalen med Holmøy om direkte vannforsyning fra Lilandsvatnet hadde kommunedirektøren lagt fram beregninger om at kommunens utgifter med prosjektet ville bli mellom 4 og 7.5 mill. I juni 2022 bevilga flertallet i kommunestyret 8 mill. til prosjektet. Allerede ved budsjettbehandlinga i desember samme år (budsjett for 2023) var beløpet økt til vel 21 mill.! Ikke nok med det – nå i desember 2023 er kostandene foreløpig satt til litt i underkant av kr 31 mill. – altså et nytt påslag på 9 mill.! Anlegget ser ikke ut til å være ferdig.

Det er ofte investeringsprosjekter koster mer enn opprinnelig kalkulert, men det er vanskelig å finne eksempler på ei 4 dobling av pris (så langt) i forhold til grunnlaget som var beregna ved inngåelse av avtale om igangsetting. Dette prosjektet skal i utgangspunktet dekkes direkte gjennom vannavgiftene som tas inn fra private og næringslivet.
Prosjektet gir etter Rødts vurderinger, lite igjen til kommunens innbyggere, samtidig som en privat næringsaktør er gitt rettigheter til en viktig kommunal vannkilde med stort potensiale som eventuell kommunal og framtidig reservevannkilde.
Det underbygger vår påstand om at heile prosjektet var overfladisk og for dårlig vurdert i utgangspunktet eller at det er argumenter i saka som er lite kjent.

Rødt ønsker flere avklaringer og fremmer følgende spørsmål:

1. Var det i utgangspunktet planlagt og behov for annen tilførselsledning til Maurnes vannverk fra Lilandsvatnet for å dekke vannverkets forsyningsområde (uten Holmøy)?
2. Hvorfor ble det ikke gjort mer realistiske økonomiske beregninger før opprinnelig framlagt budsjettbehov var satt til 4 – 7.5 mill. og som (foreløpig?) er endt på 30.884 mill.?
3. Hva er årsaken til kostnadsoverskridelsen og har det vært forhandla med entreprenør og/eller Holmøy om mulig deling på de ekstra kostnadene?
4. Det er i saksframlegg i forbindelse med framlegg av utbyggingsavtale med Holmøy skrevet følgende: «Når det senere skal fastsettes gebyrsats for urenset vann vil man imidlertid søke å å unngå at denne investeringen påvirker gebyrene for øvrige abonnenter.» Hva er blitt resultatet – blir disse vel 30 mill. så langt belasta gebyrene til alle abonnenter tilknytta kommunale vannverk?